

Beantwoording schriftelijke vraag behorend bij AB 9 september 2026

Vragen van: Betaalbaar Water

Beantwoording van: Dagelijks Bestuur

d.d.: 7 september 2026

Onderwerp: Herstart werkplaatsen Onderdendam en Leek

Vraag 1

In de oplegnotitie geeft u aan dat de investeringsopgave aanzienlijk hoger wordt dan begroot. Als oorzaak noemt u een combinatie van interne en externe ontwikkelingen; gewijzigde functionele uitgangspunten; aanvullende eisen ten aanzien van arbeidsomstandigheden; wijzigingen in veiligheid, duurzaamheid en biodiversiteit; en de effecten van marktontwikkelingen en indexatie. Daardoor is de huidige begroting niet meer toereikend en stelt u voor een herijking van het door het AB op 27 november 2024 genomen besluit te laten plaatsvinden.

Destijds was er sprake van vier varianten om de werkplaatsen te optimaliseren: centralisatie van beide werkplaatsen in Leek of in Onderdendam, centralisatie op een nieuwe locatie of het renoveren en uitbreiden van de bestaande locaties in zowel Leek en Onderdendam. Voor deze laatste variant is destijds gekozen op basis van de toenmalige kennis van zaken aangaande investeringskosten, exploitatiekosten, duurzaamheidsagenda (circulair door hergebruik van gebouwen), efficiëntie, bevordering van integrale samenwerking, impact voor medewerkers en minder transportbewegingen van materieel. De thans gewijzigde omstandigheden raken een belangrijk deel van deze criteria.

Heeft u, gezien de sterk gewijzigde omstandigheden, de voor- en nadelen van de verschillende varianten opnieuw getoetst? Zo ja, wat is daar uitgekomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1

Ja, in 2022 zijn vier huisvestingsvarianten verkend en onderzocht:

Overzicht van beschouwde varianten	
Variant 1 (uit 2022)	Leek als onderhoudslocatie; Onderdendam als steunpunt voor opslag voor materieel
Variant 2 (uit 2022)	Alles concentreren in Leek; Onderdendam verkopen
Variant 3 (uit 2022)	Alles concentreren in Onderdendam; Leek verkopen
Variant 4 (uit 2022)	Alles onderbrengen op een nieuwe centrale locatie; Leek en Onderdendam verkopen

De investeringsraming behorend bij variant 1 is destijds verwerkt in het meerjarenperspectief van het Jaarplan 2024, dat op 29 november 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

Vervolgens heeft het Algemeen Bestuur op 27 november 2024 besloten tot het verder uitwerken van een variant waarbij zowel de locatie Leek als de locatie Onderdendam behouden blijven en worden verbeterd. Deze variant maakte geen onderdeel uit van de oorspronkelijke variantenstudie uit 2022, maar sloot op dat moment het beste aan bij de gewenste inrichting van de onderhoudsorganisatie en de functionele behoeften van Noorderzijlvest.

Tijdens de planuitwerkingsfase bleek dat de investeringsopgave substantieel hoger uitviel dan waarvan bij de oorspronkelijke raming werd uitgegaan. Dit is het gevolg van gewijzigde functionele uitgangspunten, aanvullende eisen op het gebied van arbeidsomstandigheden, veiligheid, duurzaamheid en biodiversiteit en ontwikkelingen in de markt. Naar aanleiding daarvan is

besloten de planuitwerking tijdelijk stil te zetten en de eerder onderzochte varianten te actualiseren naar de huidige uitgangspunten en het actuele prijspeil.

Uit deze actualisatie blijkt dat de uitgangspunten die ten grondslag lagen aan de variantenstudie uit 2022 niet langer volledig aansluiten bij de huidige organisatiebehoefte. De toetsing bevestigt dat een variant met behoud van beide onderhoudslocaties het beste aansluit bij de actuele onderhoudsstrategie, de personele inrichting en de operationele behoeften van de organisatie.

De werkzaamheden die in de afgelopen planuitwerkingsfase zijn verricht, waaronder onderzoeken, ontwerpuitwerkingen en de verdere concretisering van het Programma van Eisen, vormen daarbij een waardevolle basis voor het vervolgtraject. In de herstart van de planuitwerkingsfase richten wij ons op het actualiseren en waar mogelijk versoberen van het Programma van Eisen en de projectscope, met als doel te komen tot een maakbaar, haalbaar en financieel verantwoord projectvoorstel. Op basis daarvan kan het Algemeen Bestuur in 2027 een weloverwogen besluit nemen over het benodigde uitvoeringskrediet.